

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

บทสรุปผู้บริหาร
(Executive Summary)

ชื่อโครงการวิจัย	แผนการพัฒนาให้เป็นอุทยานแห่งชาติที่ยั่งยืนโดยการสร้างคุณค่าตราแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทางธรรมชาติจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ: กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ประเทศไทย A Plan to Develop a Sustainable National Park by Building Brand Equity to Create Natural Learning through Ecotourism: A Case Study of Kaeng Krachan National Park, Phetchaburi Province, Thailand.
ผู้ดำเนินการวิจัย	รองศาสตราจารย์ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ ดร.จิรัฐ ชวนชม ดร.พิมพ์มาดา วิชาศิลป์ อาจารย์รัตนา แสงจันทร์
ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ สุพาดา สิริกุตตา
หน่วยงาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ปี พ.ศ.	2556

ความเป็นมาและความสำคัญ

อุทยานแห่งชาติเป็นพื้นที่ป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ มีความหลากหลายทางชีวภาพทั้งพันธุ์พืชและสัตว์ป่านานาชนิด ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวนิยมท่องเที่ยวเชิงนิเวศและศึกษาเพื่อเรียนรู้ทางธรรมชาติกันมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็มีกลุ่มคนที่เข้าไปทำลายป่าและทรัพยากรธรรมชาติจึงจำเป็นที่ผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีแผนการพัฒนาอุทยานแห่งชาติที่ยั่งยืน ซึ่งอุทยานแห่งชาติที่เป็นที่น่าสนใจแห่งหนึ่งก็คือ อุทยานแห่งชาติแก่งกระจานเพราะมีความอุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลายทางชีวภาพอย่างมาก ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาและสร้างแผนการพัฒนาเพื่อทำให้เป็นอุทยานแห่งชาติที่ยั่งยืน โดยการสร้างคุณค่าตราแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทางธรรมชาติจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

เพื่อสร้างแผนการพัฒนาให้เป็นอุทยานแห่งชาติที่ยั่งยืนโดยการสร้างคุณค่าตราแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทางธรรมชาติจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดพื้นที่การวิจัยในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจานและเขาพระเนินท่ง โดยการบูรณาการจากโครงการย่อย 2 โครงการดังนี้

โครงการย่อยที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยอาศัยข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4 กลุ่ม ประกอบด้วย (1) ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน และเขาพระเนินทุ่ง จำนวน 20 คน (2) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 คน (3) ภาคชุมชน จำนวน 5 คน (4) นักท่องเที่ยว จำนวน 5 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 40 คน

โครงการย่อยที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) จากนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณเขื่อนแก่งกระจานและเขาพระเนินทุ่ง แห่งละ 209-210 คน จนครบจำนวน 419 ชุด

แผนการพัฒนาให้เป็นอุทยานแห่งชาติที่ยั่งยืนโดยการสร้างคุณค่าตราแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทางธรรมชาติจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ: ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย/ผลการวิเคราะห์/การบูรณาการแผนงานวิจัย

ผู้วิจัยได้อาศัยข้อมูลจากผลการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณร่วมกับการสังเกตนำมาสร้างแผนการพัฒนาให้เป็นอุทยานแห่งชาติที่ยั่งยืนโดยการสร้างคุณค่าตราแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทางธรรมชาติจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situational analysis)

1.1 การวิเคราะห์ทรัพยากร (Resource analysis)/ทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resources) ดังนี้ (1) มีความหลากหลายทางชีวภาพของพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ (2) มีความสมบูรณ์เป็นป่าต้นน้ำลำธารของกลุ่มแม่น้ำหลายสาย (3) มีเอกลักษณ์ทางธรรมชาติที่น่าสนใจหลายแห่ง เช่น ทะเลสาบ น้ำตก ถ้ำ หน้าผาที่สวยงาม (4) มีทิวเขาที่อุดมสมบูรณ์มีทัศนียภาพสวยงาม (5) อ่างเก็บน้ำเขื่อนแก่งกระจาน มีสภาพธรรมชาติและบรรยากาศที่ร่มรื่นสวยงาม

1.2 การวิเคราะห์ที่ตั้ง (Site analysis) และลักษณะสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (Physical environment) ดังนี้ (1) มีพื้นที่ครอบคลุมหลายท้องที่ อีกตั้งอยู่ใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ในจังหวัดเพชรบุรี และหัวหิน (2) พื้นที่ส่วนใหญ่ของอุทยานฯ เป็นภูเขาสลับซับซ้อนอยู่ในเทือกเขาตะนาวศรี (3) สภาพภูมิประเทศเป็นป่าดิบชื้น (4) มียอดเขาที่สูงที่สุดในอุทยานฯ ติดเขตประเทศพม่า คือ ยอดเขาพระเนินทุ่งซึ่งมีความสูง 1,207 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง (5) จากสันเขื่อนแก่งกระจาน มีถนนเลียบบอกมาทางซ้ายมือเป็นระยะทาง 3 กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานฯ นักท่องเที่ยวมีทางเลือกในการเดินทาง คือ (1) รถยนต์ส่วนตัว จากกรุงเทพฯ ตามเส้นทางหลวงหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) ผ่าน จ.นครปฐม จ.ราชบุรี เข้าสู่เขตจังหวัดเพชรบุรี หรืออีกเส้นทางใช้ถนนพระราม 2 (ถนนธนบุรี - ปากท่อ) ถึงสามแยกวังมะนาวให้เลี้ยวซ้าย ก็จะเข้าสู่เขตจ.เพชรบุรี ซึ่งสามารถเลือกได้จากหลายเส้นทางมีความซับซ้อนกว่าจะไปที่ทำการอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน (2) รถโดยสารประจำทาง จากกรุงเทพฯ เดินทางโดยรถโดยสารสายกรุงเทพฯ-ท่ามาย ต่อโดยรถสองแถวสายท่ามาย-แก่งกระจาน ถึงบ้านแก่งกระจาน จากนั้นต่อรถจักรยานยนต์รับจ้างหรือรถยนต์จ้างเหมาอีก 4 กิโลเมตร ก็ถึงที่ทำการอุทยานฯ (3) จากอนุสาวรีย์ (ด้านหน้าโรงพยาบาล

ราชวิถี ไปลงหน้าอำเภอแก่งกระจาน (ตรงข้ามสถานีตำรวจแก่งกระจาน) ถ้าจะให้ไปส่งถึงศูนย์บริการนักท่องเที่ยว (ริมเขื่อน) ต้องแจ้งคนขับรถด้วย เพราะจะคิดค่าบริการเพิ่ม

1.3 ทรัพยากรชุมชน (Community resources) และทรัพยากรวัฒนธรรม (Cultural Resources) มีอาณาเขตติดต่อกับชุมชนต่างๆ และแต่ละชุมชนจะมีวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่เฉพาะเจาะจง

1.4 บริการท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวก (Tourism services and facilities) ดังนี้ (1) บริการที่พัก และสถานที่กางเต็นท์ (2) บริการให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว (3) บริการแนะนำเส้นทางเดินป่า (4) บริการวิทยากร/ไกด์ในแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางเดินป่า (5) บริการการเดินทางเพื่อชมธรรมชาติในทะเลสาบเหนือเขื่อนแก่งกระจาน

2. การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของแผนการพัฒนาคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทางธรรมชาติสู่การเป็นอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืน

2.1 วิสัยทัศน์ (Vision) “อุทยานฯ อันทรงคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีความยั่งยืนเพื่อการเรียนรู้ทางธรรมชาติจากขีดความสามารถในการบริหารจัดการของอุทยานฯร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2.2 ภารกิจ (Mission) ประกอบด้วย (1) แนวทาง/กิจกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสู่การเป็นอุทยานแห่งชาติที่ยั่งยืน (2) แนวทาง/กิจกรรมการสร้างคุณค่าตราแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้เกิดการเรียนรู้ทางธรรมชาติ (3) กำหนดกลยุทธ์และสร้างการพัฒนาให้เป็นอุทยานแห่งชาติที่ยั่งยืนโดยการสร้างคุณค่าตราแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทางธรรมชาติจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2.3 เป้าหมาย (Goal)/วัตถุประสงค์ (Objectives) ดังนี้ (1) เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสู่การเป็นอุทยานแห่งชาติที่ยั่งยืน (2) เพื่อสร้างคุณค่าตราแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้เกิดการเรียนรู้ทางธรรมชาติ

3. วิเคราะห์ SWOT: แมทริกซ์อุปสรรค-โอกาส-จุดอ่อน-จุดแข็ง

3.1 จุดแข็ง (Strengths) มีดังนี้ (1) มีความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity) ซึ่งทำให้เกิดความโดดเด่นของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) (2) มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ทางธรรมชาติ มีความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว (3) มีความเหมาะสมในการเป็นมรดกโลก (4) มีทรัพยากรชุมชน (Community resources) และทรัพยากรวัฒนธรรม (Cultural Resources) (5) มีพื้นที่ครอบคลุมหลายพื้นที่ อีกทั้งอยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ทำให้สามารถจัดแพคเกจทัวร์ได้

3.2 จุดอ่อน (Weaknesses) ดังนี้ (1) การเดินทางไปอุทยานฯ ต้องใช้เวลาและความพยายามมาก เพราะเส้นทางวกวน (2) แหล่งท่องเที่ยวในบริเวณอุทยานฯ แต่ละแห่งอยู่ห่างไกลกัน ต้องใช้เวลาและต้องใช้ทักษะในการจดจำเส้นทาง (3) ขาดความปลอดภัยในการเดินทางโดยเฉพาะในฤดูฝนซึ่งแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งต้องปิดไป เช่น เขาพะเนินทุ่ง (4) ประเด็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของอุทยานฯ เช่น การบุกรุกพื้นที่ป่าและการล่าสัตว์

3.3 โอกาส (Opportunities) ดังนี้ (1) ผลประโยชน์ด้านสังคม-เศรษฐกิจ (2) การปรับปรุงคุณภาพชีวิตของชุมชนให้ดีขึ้น จากการที่มีรายได้มากขึ้น (3) กระแสนิยมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวผจญภัยในกลุ่มวัยรุ่น (4) การท่องเที่ยวในรูปของบำเพ็ญประโยชน์/อาสาสมัคร

3.4 อุปสรรค (Threats) ดังนี้ (1) ความร่วมมือจากชุมชนมีน้อยมากเพราะชุมชนมีปัญหาความยากจน อีกทั้งการกระจายรายได้ยังไม่ถึงมือชุมชน (2) ปัญหาความไม่ปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (3) ความไม่สะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยว (4) แหล่งท่องเที่ยวทางทะเลอื่นที่เป็นคู่แข่งกันที่อยู่บริเวณใกล้เคียงมีศักยภาพมากกว่า (5) อุปสรรคที่สำคัญโดยตรงเกิดจากชุมชน/ผู้มีอิทธิพลมีการตัดไม้ทำลายป่า การล่าสัตว์ การเผาถ่าน

4. กลยุทธ์การพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสู่การเป็นอุทยานแห่งชาติที่ยั่งยืน ดังนี้

4.1 การพัฒนาเชิงอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติแก่กระงานให้มีความหลากหลายทางชีวภาพทั้งด้านป่าไม้และสัตว์ป่าให้มีความเหมาะสมที่จะได้รับการประกาศเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติจากองค์การยูเนสโก (UNSECO) ดังนี้ (1) อุทยานฯ ดำเนินงานด้านการดูแลรักษาและปลูกเสริมเพื่อฟื้นฟูพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม (2) ปราบปรามการล่าสัตว์ป่า (3) ป้องกันไฟป่า (4) พัฒนาความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า และชุมชน ในการดำเนินกิจกรรมอนุรักษ์เพื่อแจ้งเบาะแส

4.2 ด้านการบริหารจัดการอุทยานให้เกิดประสิทธิผล ดังนี้ (1) สร้างเครือข่ายกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในและนอกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง (2) สนับสนุนภารกิจหลักด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (3) ภารกิจส่งเสริมการท่องเที่ยว (4) การอบรมเจ้าหน้าที่ของอุทยานฯ ด้านการลาดตระเวน การสื่อความหมายและนันทนาการ และการให้บริการนักท่องเที่ยว (5) ใช้งบประมาณเพื่อปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเนื่องจากได้รายได้จากการท่องเที่ยว (6) จัดสิ่งอำนวยความสะดวกไว้รองรับนักท่องเที่ยว (7) ปรับปรุงห้องน้ำและน้ำใช้สำหรับนักท่องเที่ยว (8) การบริหารจัดการชุมชนและหน่วยงานในท้องถิ่นให้ร่วมเป็นคณะกรรมการอุทยานฯ แต่อาจยังไม่ได้มีบทบาทในการจัดการมากนัก

4.3 การดำเนินงานของอุทยานฯ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ดังนี้ (1) ทั้งเจ้าหน้าที่และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ช่วยกันดูแลด้านสิ่งแวดล้อมและปกป้องผืนป่าแก่กระงานมาโดยตลอด (2) แก้ปัญหา/ป้องกันการลักลอบเข้ามาตัดไม้และล่าสัตว์ซึ่งจะเป็นชาวบ้านหรือนายพรานที่รับจ้างกลุ่มนายทุนมาอีกต่อหนึ่ง (3) สื่อสารให้ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและผืนป่า (4) ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้ได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว เช่น มีรายได้จากการประกอบธุรกิจร้านอาหาร ให้บริการที่พักหรือโฮมสเตย์ ให้บริการรถรับจ้างหรือเรือนำเที่ยว เป็นต้น (5) ส่งเสริมการตลาดและการจำหน่ายสินค้าที่ระลึกหรือผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่นยังต้องได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเรื่องการตลาดให้กับชาวบ้าน (6) การดำเนินงานด้านสังคมและวัฒนธรรมนั้นในพื้นที่ของอุทยานฯ จะมีชุมชนบ้านโป่งลึกและบ้านบางกลอยอาศัยอยู่ (7) พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวและเรียนรู้ด้านวิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยง-กะเหรี่ยงได้ (8) หาวิธีการต่างๆ ให้ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (9) สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับชุมชนโดยการส่งเสริมการท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์หรือจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ให้

นักท่องเที่ยวได้สัมผัสธรรมชาติและ (10) ส่งเสริมกิจกรรมด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมร่วมกับการเรียนรู้ด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นของชุมชนด้วย

5. กลยุทธ์การตลาดเพื่อสร้างคุณค่าตราแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทางธรรมชาติจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยใช้ (1) กลยุทธ์การแบ่งส่วนตลาด (Market segmentation) และการตลาดตามเป้าหมาย (Target marketing) โดยการแบ่งส่วนตลาดตามอายุ (Age segmentation) (2) เสริมสร้างภาพลักษณ์ตราแหล่งท่องเที่ยว เน้นความน่าชื่นชม ความงดงาม ความผ่อนคลาย อีกทั้งสื่อสารถึงความโดดเด่นและความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว การรู้จักตราแหล่งท่องเที่ยว ให้สามารถระลึกชื่อและจินตนาการเกี่ยวกับอุทยานฯ ได้ เหล่านี้ทำให้เกิดความตั้งใจที่จะท่องเที่ยวซ้ำในอนาคต และความตั้งใจที่จะแนะนำ/บอกต่อ (3) เน้นการท่องเที่ยวผจญภัยและคุณค่าที่รับรู้ด้านหน้าที่ ที่กลุ่มผู้ใช้แรงงานและนักเรียน/นักศึกษา มุ่งการจัดการท่องเที่ยวผจญภัย คุณค่าที่รับรู้ด้านหน้าที่ คุณค่าที่รับรู้ด้านอารมณ์ ภาพลักษณ์ตราแหล่งท่องเที่ยว โดยมุ่งที่กลุ่มที่มีรายได้ค่อนข้างต่ำ และมุ่งการท่องเที่ยวผจญภัยและเสริมสร้างคุณค่าที่รับรู้ด้านหน้าที่ โดยมุ่งที่กลุ่มต่างจังหวัด (4) เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดการท่องเที่ยวซ้ำนั้นจะต้องจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างประสบการณ์ด้านอารมณ์และความรู้สึก คุณค่าที่รับรู้ด้านหน้าที่ ซึ่งเหนือกว่าและหลากหลายกว่าแหล่งท่องเที่ยวอื่น คุณค่าที่รับรู้ด้านอารมณ์/ความรู้สึกเพลิดเพลิน ตื่นเต้นและอบอุ่นในการท่องเที่ยว การเสริมสร้างภาพลักษณ์ตราแหล่งท่องเที่ยว และการสร้างให้นักท่องเที่ยวรู้จักแหล่งท่องเที่ยว (5) เพื่อให้เกิดการแนะนำ/บอกต่อจะต้องจัดกิจกรรมโดยสร้างแรงจูงใจด้านความผ่อนคลาย ประสบการณ์ด้านอารมณ์และความรู้สึก คุณค่าที่รับรู้ด้านหน้าที่ คุณค่าที่รับรู้ด้านอารมณ์ ภาพลักษณ์ตราแหล่งท่องเที่ยว

6. กลยุทธ์การพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ทางธรรมชาติ (Natural learning) ดังนี้

6.1 เส้นทางสื่อความหมายและศึกษาเรียนรู้ธรรมชาติ ประกอบด้วย กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ การพายเรือ/ล่องแก่ง การส่องสัตว์/ดูนก การเที่ยวถ้ำ/น้ำตก การตั้งแคมป์ การปีนเขา/ไต่เขา การเดินป่าและการศึกษาธรรมชาติ

6.2 ความรู้ในท้องถิ่นเพื่อการศึกษาเรียนรู้สิ่งแวดล้อม (Local knowledge for environmental education learning) โดยเน้นท่องเที่ยวเชิงนิเวศชุมชนและวิถีชีวิตชุมชน

6.3 หลักสูตรท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างไม่เป็นทางการ เช่น วัฒนธรรมท้องถิ่น และกิจกรรมดั้งเดิมของท้องถิ่น การท่องเที่ยวเรียนรู้เชิงเกษตรกรรม

7. แนวทาง/กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism activity) เพื่อให้ นักท่องเที่ยวเกิดประสบการณ์การเรียนรู้ทางธรรมชาติดังนี้

7.1 เน้นกิจกรรม/การร่วมกิจกรรมเชิงนิเวศ และการศึกษาหาความรู้ในเรื่องต่างๆ ดังนี้ ดูทะเลหมอกชมทิวทัศน์ แคมป์ปิ้ง ดูผีเสื้อ ดูนก ล่องแพ/ล่องเรือ เดินป่าศึกษาธรรมชาติ เป็นต้น

7.2 เน้นกิจกรรม/การร่วมกิจกรรม และการศึกษาหาความรู้ในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ดังนี้ ทะเลสาบอ่างเก็บน้ำเขื่อนแก่งกระจาน จุดชมทะเลหมอก กม.36 น้ำตกป่าละอู น้ำตกทอทิพย์ ชมความงามสองฝั่งแม่น้ำเพชรบุรีและแม่น้ำบางกลอย ชมความงามริมทางสายวังวน-น้ำตกทอทิพย์ ถ้ำค้างคาว เป็นต้น

7.3 แก้ไขปรับปรุงสิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรค ตามคำแนะนำของนักท่องเที่ยว ดังนี้ ปรับปรุงถนนหนทางให้เดินทางเข้าออกสะดวก ความสะอาดของห้องน้ำ ความหลากหลายของอาหาร มีป้ายบอกทาง มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำเพียงพอ มีกิจกรรมการเรียนรู้ทางธรรมชาติ เช่น ดูทะเลหมอก ชมทิวทัศน์ แคมป์ปิ้ง คู่มือสื่อ คู่มือ เป็นต้น

7.4 การสนับสนุนท่องเที่ยวอาสาสมัคร/บำเพ็ญประโยชน์และการสร้างจิตสำนึกให้กับนักท่องเที่ยว ชุมชน นักเรียน/นักศึกษา และสถาบันการศึกษา อีกทั้งหน่วยงานภาคเอกชนและภาครัฐในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด ระดับประเทศ และระหว่างประเทศ

7.5 กิจกรรมเชิงนิเวศอย่างสร้างสรรค์ เช่น การเรียนรู้เกี่ยวกับพันธุ์ไม้ และการศึกษาเส้นทางธรรมชาติ นันทนาการสำหรับนักท่องเที่ยว/นักศึกษา สถาบัน ตลอดจนการท่องเที่ยวเชิงอาสาสมัครและบำเพ็ญประโยชน์

7.6 การบริหารจัดการการสร้างความสัมพันธ์อันดีและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเรียนรู้กับนักท่องเที่ยว ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นที่เกี่ยวข้อง

7.7 การสื่อความหมายเชิงวิชาการเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและการอนุรักษ์ป่าไม้และสัตว์ป่า ตลอดจนการแนะนำ/บอกต่อและการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวรู้จักอุทยานแห่งชาติแก่กระเจาน

8. การจัดการ (Organization) และการปฏิบัติและการควบคุม (Implementation and control) เป็นการกำหนดหน้าที่ว่าภารกิจต่างๆใครจะเป็นคนรับผิดชอบเกี่ยวข้องกับใคร ขึ้นตรงกับใคร มีการปฏิบัติอย่างไรและใครเป็นผู้ประเมิน

9. แผนปฏิบัติการ (Action plan) เป็นเครื่องมือส่วนกลางสำหรับอำนาจการและประสานงานโดยการสรุปโปรแกรมการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย การสรุปการวิเคราะห์สถานการณ์ กลยุทธ์ และโปรแกรมต่างๆ

การนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้

กรมอุทยานแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติแก่กระเจาน อุทยานแห่งชาติแห่งอื่นทั้งในประเทศ กลุ่มประเทศอาเซียน และต่างประเทศอื่น ภาคธุรกิจ และภาครัฐอื่นที่เกี่ยวข้อง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย อีกทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อื่นที่เกี่ยวข้อง จะสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ได้ ดังนี้

1. สามารถกำหนดกลยุทธ์และพัฒนาคุณค่าตราแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานให้เกิดความยั่งยืนและพัฒนาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทางธรรมชาติจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
2. พัฒนาแผนเชิงปฏิบัติการที่เป็นแนวทาง/กิจกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสู่การเป็นอุทยานแห่งชาติที่ยั่งยืน
3. แนวทาง/กิจกรรมการสร้างคุณค่าตราแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้เกิดการเรียนรู้ทางธรรมชาติ

หน่วยงานที่นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

กรมอุทยานแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน อุทยานแห่งชาติแห่งอื่นทั้งในประเทศ กลุ่มประเทศอาเซียน และต่างประเทศ ภาคธุรกิจ และภาครัฐอื่นที่เกี่ยวข้อง กระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย อีกทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นที่เกี่ยวข้องจะสามารถนำ ผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การพัฒนาอุทยานฯ สู่ความเป็นสากลและมีมาตรฐานคุณภาพระดับโลก
2. การพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันของอุทยานฯ ให้เกิดความยั่งยืนเพื่อรองรับ AEC